

Kontra Ferenc

Nem-nem, zet-zet

Mint a visszhang, amelynek mindig mások adnak szót a szájába, úgy pergünk le folyamatosan az elénk húzott falról. Nekünk legalább kétfelé kellene szakadni és szót-fogadni: legyünk híd a romlás vizén. Nekünk szerepeket szántak, ha már ott rekedtünk. Mások adják a szánkba a dialógusokat.

Én minden népet félték attól, amitől félttem az enyémet, mondta Győri Dezső, viszont nem arról az országról beszélt, melynek kontúrjai egy pisztolyéhoz hasonlatosak. Mert a fegyver a legjellemzőbb éppen, sülyyedni látszik egy meghomlott birodalom. Csonkok maradtak az egykori fáklvás felvonulások helyén. Ennyi maradt testvériségből és egységből.

A rikácsolóbb igazság a hasznosabb. Az ellentétek lakomát ülnek egymás felett. Abból a kancsal nézetből indultunk ki, hogy testvérek vagyunk, miért ne szeretnénk egymást, holott azzal kellett volna kezdeni, hogy bizalmatlanok vagyunk egymás iránt. Mint a két hátracsavart kéz: a gúzsba kötést a lehetőségek törvénye szabályozza. Az ismételt csalódás miatt nem követünk egyetlen funkciódús neopolitikust sem. Hiszen az igazság meetingje, pláne a két igazságé, kudarchoz vezetett. Vajon ki híz megint gálat mindenféle atyafiságok közű? Hazugságországból nincs visszatérés. Ha valaki fele-felet ígér, csakis az egészre gondol, különösen akkor, ha a kezére játssza a törvény. Derék dolog diadalmaskodni és marakodni a koncon. S aki éppen megkaparintotta, jóllakott tán?

A kisebbség többnyire "önként" mond le jogairól: aki aggat, önként megy sorban. Nem hiszünk a kádereknek most sem, bárminek nevezzék egyébként önmagukat. A korom nem tartozik a természetes csapadékok közé. Bennünket marhakereskedők terelgetnek egyik vásártól a másikig. Hadak vonulásakor átszabja lehetőségeit az ember: testvéreim, jöjjetek, legyünk mártírok, csak hosszú, tömött sorokban gyertek utánam; ha szakadék támad előtünk, én majd ellépek, ti meg menjetek csak tovább, én akkor is legalább három lépéssel mártírabb leszek, no meg lojálisabb a mindenkori hatalommal szemben. Az igazi ellenzéki káder pipacsként virít, bármilyen szűnű mezők váltakoznak alatta.

Folyton győzni kell! Minden hely foglalt a jő ügy oldalán. Az értekezletekre már csak a hólogató barátok hivatalosak. Az ünnep mégis elmarad, mert a kirekesztettek helyén gyümölcs nem terem. Az átszabott térképen fekélyek maradnak. Átok üli meg az elfuserált lakomát.

Aggódyva néztük a közakarát választotta vezért, hogy fuldoklik az orgonailatban, miután maga köré válogatta a tavasz legszebb virágait, akik majd szentesítik mindazt, amit elkövetett. A lapokban csakis fényképestül nyilatkozott, lehetőleg címdoldalon az optimizmusról. Vajon kit ejtett rabul? Eljárt felette az idő.

Folt maradt a kép helyén. A füstös fal csak ott maradt fehér. A hálás hiány, hogy végre levették. Az a hely mindig a hallgatásra emlékeztet, amikor éppen nem illik beszélni, mert fölöttünk éppen szent tehenek csordája legel. Nem folytatódik a párbeszéd a Balkán Kávéház teraszán. Közel a kert, közel a park a bokrokkal. Az eső a földigiliszták langymeleg árvize. Egy nyálkás, rőzsaszűn példány araszol a terasz betonján. Vonszolja magát a pocsolya felé.

Véletlenül az egyik vendég ráteszi a széklábat, és kettévágja vele az igyekvő gilisztát. Vonaglik egyet, és bekövetkezik a szakadás. A giliszta mindig két lapra játszik, a kétéltű jelölt, amely valamelyik vonalon mindenképpen továbbkúszik. A Balkán Kávéházba hat tekintélyt parancsoló úr érkezett. Az időjósok esőt hoznak, a csapadék pedig gilisztákat. S ha a vendégek nem vigyáznak a székekkel, az osztódás beindul...

(1991. Jugoszlávia-Újvidék)

